

ROZHOVOR S LÉKAŘKOU ORL PŘÍBRAMSKÉ NEMOCNICE MARTINOU LAŠTŮVKOVOU NA TÉMA ZDRAVÍ

Nepřetržitá rýma, ucpaný nos, ztráta čichu: zřejmě vás trápí nosní polypy

Lékař radí

DAGMAR ČERŇANSKÁ

Příbram – V tomto ročním období se potýkáme s různými virózy a dalšími infekcemi horních dýchacích cest. Samoléčba zpravidla zabere a do týdne jsme zase jako rybičky. Co ale dělat v případě, že máme rýmu téměř nepřetržitě, špatně se nám dýchá, máme pocit ucpaného nosu a další nepříjemné pocity?

Na otázky ohledně nosních polypů odpovídá lékařka ORL oddělení Oblastní nemocnice Příbram MUDr. Martina Laštůvková.

Co jsou to polypy a proč se v našem těle vytvářejí?

Nosní polypy jsou slizniční výchlípky, které vznikají jako konečné stadium chronického zánětu dutiny nosní a vedlejších dutin nosních. Nutno však říci, že etiologie a patogeneze nosní polypózy není zatím jednoznačně objasněna. Hrají zde úlohu genetické predispozice, chronický zánět všech typů (infekční, alergický...), anatomické abnormality a neurovaskulární změny.

Jedná se o časté onemocnění a postihuje také dětské pacienty?

Nosní polypóza postihuje asi 4 procenta populace, a to

LÉKAŘKA příbramské nemocnice Martina Laštůvková.

Foto: archiv nemocnice

především pacienty dospělé a starší. V případě, že se toto onemocnění vyskytne u dětí, je vždy nutné pomýšlet na některá vrozená onemocnění, především potom cystickou fibrózu.

S jakými obtížemi se majitel polypů v nose musí potýkat a které ho z pravidla přivádí k lékaři?

Pacient trpící nosní polypózou přichází do ordinace ORL lékaře zpravidla s chronickou nosní sekrecí, nosní neprůchodností a v pokročilých stádiích i se zhoršením nebo ztrátou čichu. U těchto pacientů se častěji opakují akutní záněty vedlejších dutin nosních, může být pří-

tomna huňhavost, bolesti hlavy nebo tlaky nad vedlejšími nosními dutinami.

Jaká vyšetření lékař na ORL provádí?

Otorhinolaryngolog při podezření na nosní polypózu provede ambulantně endoskopické vyšetření nosních průchodů a stanoví rozsah onemocnění a navrhne způsob léčby. Svou roli hrají i zobrazovací metody. RTG vyšetření VDN se při diagnostice prakticky nepoužívá. Při zvažování operačního řešení je vždy nutné provést CT vyšetření, které nám detailně ozřejmí rozsah onemocnění a anatomické poměry, které jsou důležité pro operátora.

Můžete popsat způsoby léčby a je nutná operace?

Diagnostický a léčebný postup při zánětech vedlejších dutin nosních je shrnut v doporučeném postupu (dokument EPOS), kterým se řídíme i my. Mezi základní léky patří nazální kortikosteroidy (ve formě nosního spreje), které se aplikují dlouhodobě a účinně tlumí zánět. Při nosní polypóze na podkladě alergického zánětu jsou vhodná antihistaminika. Pokud nepomůže konzervativní terapie nebo je onemocnění pokročilé, je jedinou možností provedení operace. Dnes se již prakticky vždy postupuje

endoskopicky, výkon má název FESS. Jedná se o operaci, kde kromě odstranění polypů otevíráme jednotlivá ústí vedlejších nosních dutin do dutiny nosní a tím navozujeme fyziologický stav jejich ventilace.

Má tato nemoc nějaká rizika, pokud se neléčí?

Při neléčeném onemocnění nosní polypy postupně vyplní celou dutinu nosní, veškeré vedlejší nosní dutiny a mohou se začít propagovat do nosohltanu. Jejich tlak postupně začne narušovat jemné kostěné hranice jednotlivých vedlejších dutin nosních. Pacient trpí bolestmi hlavy, nedýchání nosem podporuje i opakované záněty dolních cest dýchacích, u astmatiků se výrazně zhoršuje asthma bronchiale. Pacient trpí častými akutními vzplanutími této choroby se všemi možnými komplikacemi akutních zánětů dutin.

Lze polypům úspěšně předcházet?

Obtížně. Je to především důsledná léčba u alergiků, tedy u nosní polypózy, která vzniká na podkladě alergického zánětu v dutině nosní, kdy se celkově podávají pravidelně antihistaminika a nazální kortikosteroidy, ale i tak je tato „prevence“ značně nejistá.